

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж ЛНТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Ігор ІЛЮШИК
«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС
освітнього компонента

Економіка підприємства

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної, заочної форми здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма *Менеджмент*

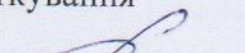
Галузь знань *07 Управління та адміністрування*

Спеціальність *073 Менеджмент*

Розробник: *Леся ЗУБЧИК*

Силабус обговорений та схвалений на засіданні
циклової комісії з обліку і оподаткування та менеджменту
Протокол від «29» серпня 2025 року №1

Голова циклової комісії
з обліку і оподаткування
та менеджменту

 Світлана САМЧИНСЬКА

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС) загальна кількість годин	5 кредитів ECTS / 150 годин
Циклова комісія	Циклова комісія з обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.
Очікувані результати навчання	РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань. РН 11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності. РН 14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності. РН 15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу).
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом вивчення освітнього компонента <i>«Економіка підприємства»</i> є методи та засоби раціонального поєднання та ефективного використання трудових, матеріальних та ресурсних складових виробничого процесу на рівні підприємства. Основним завданням вивчення освітнього компонента <i>«Економіка підприємства»</i> є вивчення теорії та засвоєння практичних навичок управління підприємством у

	конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, визначення ряду показників, які характеризують економічну ефективність технічних рішень; використання виробничих трудових та матеріальних ресурсів.																																								
Форма підсумкового контролю	Екзамен																																								
Тематичний план освітнього компонента	<i>Розділ 1. Підприємство в сучасній системі господарювання</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 14 год.</td><td>Лекції – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 4 год.</td><td>Практичні – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 10 год.</td><td>Самостійні – 27 год.</td></tr> </table> <i>Розділ 2. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 10 год.</td><td>Лекції – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 12 год.</td><td>Практичні – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 4 год.</td><td>Самостійні – 12 год.</td></tr> </table> <i>Розділ 3. Ресурсне забезпечення підприємства</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 14 год.</td><td>Лекції – 4 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 12 год.</td><td>Практичні – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 6 год.</td><td>Самостійні – 21 год.</td></tr> </table> <i>Розділ 4. Фінансово-економічні результати господарської діяльності підприємства</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 14 год.</td><td>Лекції – 4 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 8 год.</td><td>Практичні – 4 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 4 год.</td><td>Самостійні – 27 год.</td></tr> </table> <i>Розділ 5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 8 год.</td><td>Лекції – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – --- год.</td><td>Практичні – --- год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – --- год.</td><td>Самостійні – 9 год.</td></tr> </table>	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 14 год.	Лекції – 2 год.	Практичні – 4 год.	Практичні – 2 год.	Самостійні – 10 год.	Самостійні – 27 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 10 год.	Лекції – 2 год.	Практичні – 12 год.	Практичні – 2 год.	Самостійні – 4 год.	Самостійні – 12 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 14 год.	Лекції – 4 год.	Практичні – 12 год.	Практичні – 2 год.	Самостійні – 6 год.	Самостійні – 21 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 14 год.	Лекції – 4 год.	Практичні – 8 год.	Практичні – 4 год.	Самостійні – 4 год.	Самостійні – 27 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 8 год.	Лекції – 2 год.	Практичні – --- год.	Практичні – --- год.	Самостійні – --- год.	Самостійні – 9 год.
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																																								
Лекції – 14 год.	Лекції – 2 год.																																								
Практичні – 4 год.	Практичні – 2 год.																																								
Самостійні – 10 год.	Самостійні – 27 год.																																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																																								
Лекції – 10 год.	Лекції – 2 год.																																								
Практичні – 12 год.	Практичні – 2 год.																																								
Самостійні – 4 год.	Самостійні – 12 год.																																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																																								
Лекції – 14 год.	Лекції – 4 год.																																								
Практичні – 12 год.	Практичні – 2 год.																																								
Самостійні – 6 год.	Самостійні – 21 год.																																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																																								
Лекції – 14 год.	Лекції – 4 год.																																								
Практичні – 8 год.	Практичні – 4 год.																																								
Самостійні – 4 год.	Самостійні – 27 год.																																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																																								
Лекції – 8 год.	Лекції – 2 год.																																								
Практичні – --- год.	Практичні – --- год.																																								
Самостійні – --- год.	Самостійні – 9 год.																																								

Зміст освітнього компонента	<i>Розділ 1. Підприємство в сучасній системі господарювання</i> <i>Тема 1:</i> Економіка підприємства як сфера діяльності людей і галузь знань Зміст та завдання освітнього компонента «Економіка підприємства», зв'язок з іншими дисциплінами навчального плану. Значення економічної освіти кадрів для забезпечення ефективності виробництва. <i>Тема 2:</i> Підприємство як суб'єкт господарювання Поняття, цілі й напрямки діяльності. Правові основи функціонування підприємства. <i>Тема 3:</i> Види підприємств, їх організаційно правові форми Класифікація підприємств за різними ознаками. Класифікація підприємств за організаційно-правовою формою господарювання. <i>Практичне заняття:</i> 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. <i>Тема 4:</i> Основи підприємництва Поняття та суть підприємництва. Організація підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Користування майном у підприємницькій діяльності. <i>Тема 5:</i> Планування як функція управління підприємством Суть, завдання і значення планування. Система планів підприємства в сучасних умовах господарювання. <i>Тема 6:</i> Бізнес-план як різновид перспективного планування Суть і значення бізнес-планування. Технологія формування бізнес-плану. <i>Тема 7:</i> Виробнича програма підприємства Виробнича програма підприємства, її зміст та джерела формування. Натуральні і вартісні показники виробничої програми. <i>Практичне заняття:</i> 2. Розрахунок показників виробничої програми підприємства. <i>Розділ 2. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці</i> <i>Тема 8:</i> Трудові ресурси підприємства
---	---

Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Планування чисельності працюючих.

Практичне заняття:

3. Розрахунок чисельності персоналу підприємства.

Тема 9: Продуктивність та ефективність праці

Продуктивність праці персоналу: сутність, методи та показники визначення. Фактори та резерви підвищення продуктивності праці.

Практичне заняття:

4. Розрахунок показників рівня продуктивності праці.

Тема 10: Система організації оплати праці на підприємстві
Заробітна плата та її види. Тарифна система та її елементи. Політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці.

Тема 11-12: Форми і системи оплати праці

Основні форми та системи оплати праці. Організація оплати праці за колективних форм оплати праці. Фонд оплати праці, його склад і порядок визначення.

Практичні заняття:

5. Розрахунок заробітної плати за відрядної системи оплати праці
6. Розрахунок заробітної плати за погодинної системи оплати праці.
7. Розрахунок заробітної плати бригади та її розподіл з врахуванням КТУ.
8. Розрахунок фонду заробітної плати працюючих.

Розділ 3. Ресурсне забезпечення підприємства

Тема 13: Основні засоби підприємства

Виробничі засоби підприємства, їх структура. Основні засоби підприємства, їх економічна суть, класифікація і структура. Оцінка основних засобів.

Тема 14: Спрацювання та амортизація основних засобів підприємства

Спрацювання основних засобів. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. Показники ефективності використання основних засобів підприємства.

Практичні заняття:

9. Розрахунок середньорічної вартості основних засобів та показників ефективності їх використання.
10. Розрахунок амортизаційних відрахувань основних засобів за прямолінійним та виробничим методами.

11.Розрахунок амортизаційних відрахувань основних засобів за методами прискореної амортизації.

Тема 15: Виробнича потужність підприємства

Види виробничої потужності та чинники, що її визначають. Методики розрахунки виробничої потужності. Система показників виробничої потужності.

Практичне заняття:

12.Розрахунок показників виробничої потужності підприємства.

Тема 16: Оборотні засоби підприємства

Суть, склад і класифікація оборотних засобів. Нормування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних засобів.

Практичне заняття:

13.Розрахунок потреби в оборотних засобах та ефективності їх використання.

Тема 17: Нематеріальні ресурси і активи підприємства

Поняття нематеріальних ресурсів. Поняття нематеріальних активів та охорона права власності.

Розділ 4. Фінансово-економічні результати господарської діяльності підприємства

Тема 18: Витрати підприємства

Загальна характеристика витрат на виробництво продукції (надання послуг). Класифікація витрат. Кошторис витрат за елементами.

Тема 19: Собівартість – важливий показник діяльності підприємства

Поняття та види собівартості. Калькулювання собівартості продукції.

Практичні заняття:

14.Розрахунок прямих витрат на виготовлення продукції.

15.Складання калькуляції одиниці продукції.

Тема 20: Ціна на продукцію: методи встановлення та регулювання

Поняття, роль і функції ціни в ринковій системі господарювання. Види цін. Система цінових знижок і надбавок.

Практичне заняття:

16.Розрахунок цін на продукцію.

Тема 21: Прибуток і дохід підприємства
Економічна суть та класифікація доходів. Прибуток: суть та види. Порядок формування та розподілу прибутку. Рентабельність продукції, її види і методика розрахунку.

Практичне заняття:

17.Розрахунок прибутковості і рентабельності виробництва.

Тема 22: Оцінка економічної ефективності діяльності підприємства

Ефективність як економічна категорія. Класифікація видів і форм прояву ефективності. Методика визначення ефективності.

Тема 23: Інвестиційна діяльність підприємства

Суть інвестицій, їх види та характеристика. Оцінка економічної ефективності капіталовкладень.

Практичне заняття:

18.Розрахунок системи показників оцінки ефективності капітальних вкладень.

Тема 24: Реструктуризація та санація підприємства

Загальна характеристика процесу реструктуризації підприємств. Санація суб'єктів господарювання.

Тема 25: Банкрутство та ліквідація підприємства

Суть, причини і ознаки банкрутства. Визначення ймовірності банкрутства.

Розділ 5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Тема 26: Поняття зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Зовнішньоекономічна діяльність як вид підприємництва. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Тема 27: Основні положення міжнародних контрактів

Поняття та значення зовнішньоекономічного контракту. Підготовка до укладання зовнішньоекономічного контракту. Зміст та структура зовнішньоекономічного контракту.

Тема 28: Зовнішньоекономічна діяльність на території вільних економічних зон

Сутність і цілі до організації вільних економічних зон. Класифікація вільних економічних зон. Специфіка режиму вільних економічних зон.

Рекомендована література	Базова 1. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 488 с. 2. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник. 2-ге видання. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 304 с. 3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%21%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%95%D0%9F%20%D0%9F%D0%A2%D0%91.pdf. 4. Економіка підприємства: Навч. посібник / уклад. Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. — Київ: НаУКМА, 2018. — 343 с. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/db4e7ada-de22-46a4-b14c-d72e264afb08/content. 5. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 728 с. Додаткова 6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII (із змінами від 15.04.2025 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text. 7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами від 18.06.2025 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text. 8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV (із змінами від 27.03.2025 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text. 9. Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР від 24.03.1995 р. (із змінами від 25.04.2024 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text. 10. Закон України «Про господарські товариства» №1577-ІІ від 19.09.1991 р. (із мінами від 13.12.2022 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text. 11. ДК 002:2004 Класифікація організаційно-правових форм господарювання. Затв. наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.05.2004 №97 (із змінами від 07.02.2025 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0097609-04#Text 12. Інструкція зі статистики заробітної плати №5 від 13.01.2004 р. (із змінами від 17.01.2023 р.). URL:
--	--

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. №73. (із змінами від 23.01.2025 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 р. №290 (із змінами від 29.09.2020 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. №318 (із змінами від 29.09.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» від 28.12.2000 р. №353. (із змінами від 12.01.2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>.
17. Бойчик І.М. Економіка підприємства підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дзяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019.– 652 с.
18. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. – К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с.
19. Котиш О. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. М. Котиш, І. В. Мілько. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 183 с.
20. Чернишова Л. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : практикум : навч. посібник / Л. О. Чернишова, В. О. Козуб, Л. Л. Носач, К. Ю. Величко, О. І. Печенка. – Х. : «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.
21. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К. : Видавництво Ліра-К, 2022. – 600 с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12271.pdf>.

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України ім. І.І.Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
2. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>.
3. Сайт «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Види: лекція, лекція з елементами бесіди, практичне заняття, консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: «Економічна теорія», «Економіка праці»
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: «Організація виробництва», «Бухгалтерський і управлінський облік», «Економічний аналіз»
Критерії оцінювання	Рівні навчальних досягнень здобувачів ФПО: Високий рівень. Оцінка «<i>відмінно</i>» виставляється, якщо здобувач освіти вміє комплексно вирішувати поставлене завдання; повністю розкриває зміст матеріалу з поставленого завдання або проблеми; чітко уявляє зміст і вільно володіє професійною термінологією; грамотно ілюструє відповідь схемами та таблицями; послідовно викладає матеріал з посиланням на нормативні документи; правильно застосовує одержані знання з різних освітніх компонентів для вирішення практичного завдання або проблеми; вільно володіє українською мовою. Достатній рівень. Оцінка «<i>добре</i>» виставляється, якщо здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях; наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок; уміє пояснювати явища, аналізувати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, одногрупників) робить висновки. Середній рівень. Оцінка «<i>задовільно</i>» виставляється, якщо здобувач освіти може зі сторонньою допомогою пояснювати явища, виправляти допущені неточності, виявляє елементарні знання основних теоретичних положень освітнього компонента; за допомогою викладача описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалах підручника, розповіді викладача тощо. Початковий рівень. Оцінка «<i>незадовільно</i>» виставляється, якщо здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності; планує та виконує частину практичних завдань

	за допомогою викладача, потребує постійної допомоги
Забезпечення організації викладання ОК	https://kpefk.com.ua/pro-nas/normativno-pravova-baza-polozhennya-nakazi/
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/zubchik-lesya-viktorivna/

Розробник

Леся ЗУБЧИК